

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาหัวข้อเรื่อง การวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะกรรมการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ผู้ศึกษาได้รวบรวมแนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 2 หัวข้อ ดังนี้

1. หลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎี

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง (The 7 Habits of Highly Effective People) (Covey, 2004)

Stephen R. Covey ได้นำเสนอหลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง (The 7 Habits of Highly Effective People) ครั้งแรกในปีค.ศ.1989 และได้นำเสนอฉบับใหม่ (New Edition) ในปีค.ศ.2004 โดยกล่าวถึงการสร้างคุณลักษณะซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานของความสำเร็จในชีวิต ซึ่งเมื่อนำหลักการเหล่านี้มาปฏิบัติจนกลายเป็นอุปนิสัยพื้นฐานของตนเองแล้ว จะนำไปสู่ความสำเร็จและความสุขที่แท้จริง

โดยทั่วไปแล้วพฤติกรรมของคนเราเกิดจากอุปนิสัยต่าง ๆ ในตัวเรา ความคิดจะส่งผลให้เกิดการปฏิบัติ และเมื่อปฏิบัติเป็นนิจก็จะกลายเป็นอุปนิสัย เมื่อมีอุปนิสัยก็จะกลายเป็นคุณลักษณะ และจะกลายเป็นวิถีชีวิตในที่สุด

อุปนิสัย หมายความว่า การผสมผสานกันระหว่าง ความรู้ ทักษะและความปรารถนา โดยความรู้เป็นกรอบความคิดที่ได้จากทฤษฎีเป็นแนวทางให้ทราบว่าต้องทำอะไร และทำไปทำไม ทักษะเป็นความรู้ที่ทำให้ทราบว่าต้องทำอย่างไร และความปรารถนาเป็นแรงกระตุ้น เป็นความคิดที่ว่าต้องการทำอะไร เมื่อผสานทั้งสามอย่างเข้าด้วยกันจะทำให้กลายเป็นอุปนิสัย

Covey (2004) กล่าวว่า อุปนิสัย 7 ประการไม่ใช่สูตรสำเร็จที่จะทำแยกออกจากกันได้ แต่การเปลี่ยนกรอบความคิดจะนำไปสู่การเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมไปในทางที่ถูกต้อง การเจริญเติบโตที่สอดคล้องกับกฎธรรมชาติ คือการใช้หลักการ “จากภายในออกสู่ภายนอก” โดยเริ่มต้นที่ตัวเราเอง เริ่มกันที่กรอบความคิด คุณลักษณะและมูลเหตุจูงใจของเรา อุปนิสัยทั้งเจ็ดนี้จะมีบทบาทเพิ่มขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไปและรวมเข้ากันเป็นหนึ่งเดียว ทำให้อุปนิสัยส่วนตัวของแต่ละคนมีประสิทธิผลและนำเราก้าวไปข้างหน้า จากการทำสิ่งที่พาผู้อื่นไปเป็นสิ่งที่พาตัวเองและนำไปสู่การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน กล่าวคือ ใน 3 อุปนิสัยแรกเป็นอุปนิสัยที่ทำให้เราชนะตนเอง เกิดความมั่นใจในตนเอง รู้จักธรรมชาติของตนเอง รู้จักคุณค่าที่มีอยู่ในตนเองและความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง เป็นการเริ่มต้นจากตนเอง คือ เปลี่ยนจากคนที่ต้องพึ่งพาผู้อื่นไปเป็นคนที่ต้องพึ่งพาตนเอง หรือ “ชนะใจตนเอง” เมื่อพึ่งพาตนเองได้ถือว่ามีพื้นฐานสำหรับการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันได้ ก็ก้าวไปสู่การ “ชนะใจผู้อื่น” ใน 3 อุปนิสัยต่อมาซึ่งเป็นอุปนิสัยที่ทำให้เราชนะใจคนทั่วไปด้วยการทำงานเป็นทีมและสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนอุปนิสัยที่ 7 จะเป็นการกระตุ้นให้อุปนิสัยทั้งหกอยู่ในตัวเราเสมอ ทำให้เป็นคนที่พึ่งพาตนเองได้อย่างแท้จริงและพร้อมช่วยเหลือผู้อื่นด้วย

อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน (Be Proactive)

อุปนิสัยการเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนหรือโปรแอกทีฟนี้เป็นอุปนิสัยพื้นฐานของผู้มีประสิทธิผลยิ่งซึ่งมีความหมายมากกว่าการกระทำในเชิงรุก แต่ต้องเป็นผู้มีความคิดก้าวหน้า มีความรับผิดชอบต่อชีวิตของตนเอง เป็นผู้กำหนดชีวิตของตนโดยพิจารณาไว้ก่อนและพฤติกรรมที่แสดงออกเป็นผลจากการตัดสินใจเลือกอย่างมีสติ อยู่บนรากฐานของค่านิยมในใจ มิใช่ผลจากเงื่อนไขที่อยู่บนรากฐานของอารมณ์ความรู้สึก ไม่มีการป้ายความผิดไปยังสภาวะการณ์ การตอบสนองต่อสิ่งเร้าของคนโปรแอกทีฟไม่ว่าจะโดยจิตสำนึกหรือจิตใต้สำนึกจะเป็นการตอบสนองด้วยทางเลือกที่อยู่บนรากฐานของค่านิยม และค่านิยมในใจจะเป็นตัวขับเคลื่อนหรือกำกับให้ผลิตผลงานชั้นดีมีคุณภาพ

อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ (Begin with the End in Mind)

การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจเป็นการเริ่มต้นด้วยความเข้าใจตนเองอย่างชัดเจนว่า ต้องการจะเดินทางไปยังจุดใด ทราบจุดหมายที่ต้องการจะไปให้ถึง เพื่อกำหนดทิศทางชีวิตและก้าวไปที่ละก้าว มุ่งหน้าไปยังจุดหมายนั้นในทางที่ถูกต้อง วิธีที่ทรงประสิทธิภาพที่สุดในการเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ คือ การเขียนคำปณิธานส่วนบุคคล หากคำปณิธานส่วนบุคคลนี้อยู่บนรากฐานหลักการที่ถูกต้องจะกลายเป็นมาตรฐานสำหรับบุคคลนั้น และเป็นเข็มชี้ทิศทางชีวิต การเขียนปณิธานส่วนบุคคลนั้นจะต้องเริ่มที่จุดศูนย์กลาง ซึ่งจุดศูนย์กลางนี้จะเป็นแหล่งกำเนิดของความมั่นคงซึ่งเป็น

ตัวแทนสำนึกของคุณค่าในตัว การชี้แนะเป็นกรอบอ้างอิงในใจที่จะช่วยควบคุมการตัดสินใจและการกระทำ ปัญญาเป็นมุมมองที่มีต่อชีวิต และพลังอำนาจซึ่งเป็นแรงขับเคลื่อนทำงานให้สำเร็จ หากองค์ประกอบทั้งสี่ครบถ้วน สอดคล้องกลมกลืนกันจะก่อให้เกิดบุคลิกภาพสง่างาม คุณลักษณะได้สมดุล และงดงามเปี่ยมด้วยบุรณภาพ

อุปนิสัยที่ 3 การทำสิ่งสำคัญก่อน (Put First Things First)

อุปนิสัยนี้เป็นผลลัพธ์หรือผลสำเร็จที่จับต้องได้ของอุปนิสัยที่ 1 และอุปนิสัยที่ 2 ซึ่งถือว่ามีผลสำคัญและจำเป็นที่จะต้องมาก่อนมาถึงอุปนิสัยที่ 3 นี้ ซึ่งเป็นการบริหารจัดการตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการทำให้สิ่งสำคัญก่อน จัดระเบียบและปฏิบัติการโดยคำนึงถึงลำดับความสำคัญ ด้วยการทำให้สิ่งสำคัญที่สุดก่อน การบริหารเวลาที่จะก่อให้เกิดประสิทธิผลมากที่สุด ก็จะต้องให้ความสำคัญและทำในเรื่องที่มีความสำคัญก่อนเรื่องเร่งด่วนเสมอ

อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ (Think Win/Win)

ชนะ/ชนะ เป็นกรอบแห่งความคิดและหัวใจที่แสวงหาผลประโยชน์ร่วมกันในทุกความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งเป็นข้อตกลงหรือหนทางแก้ปัญหาที่จะได้รับประโยชน์และความพึงพอใจกันทั้งสองฝ่าย มองชีวิตว่าเป็นการร่วมมือกันไม่ใช่การแข่งขัน เชื่อว่ามีทุกอย่างเหลือเพื่อสำหรับทุกคน ความสำเร็จของคนคนหนึ่งไม่ได้กีดกันความสำเร็จของผู้อื่น หลักการชนะ/ชนะเป็นอุปนิสัยของภาวะผู้นำระหว่างบุคคลที่ต้องอาศัยวิสัยทัศน์ การริเริ่มเชิงรุก โปรแอกทีฟและความมั่นคง การชี้แนะ ปัญญาและพลังอำนาจที่มาจากภาวะผู้นำส่วนบุคคลที่ยึดหลักการการเป็นจุดศูนย์กลาง และแนวคิดชนะ/ชนะนี้ก่อกำเนิดมาจากคุณลักษณะแห่งบุรณภาพ วุฒิภาวะและกรอบของจิตใจเหลือเพื่อ

อุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己เข้าใจเรา (Seek First to Understand, Then to be Understood)

เป็นอุปนิสัยในเรื่องของการสื่อสารระหว่างบุคคล การเข้าใจผู้อื่นก่อน ถือเป็นการเปลี่ยนกรอบความคิดครั้งใหญ่ เพราะโดยปกติแล้วคนส่วนใหญ่อยากให้อื่นมาเข้าใจตนเองก่อนการรับฟังผู้อื่นด้วยความเข้าใจ ไม่ได้หมายความว่าถึงแค่การรับฟังด้วยความใส่ใจหรือเห็นใจ แต่เป็นการรับฟังที่มีเจตนาทำความเข้าใจผู้พูด การพาตัวเข้าไปอยู่ในกรอบอ้างอิงของผู้พูดและมองผ่านกรอบนั้นออกมาเพื่อเข้าใจกรอบความคิดในใจของเขาและร่วมรับรู้ความรู้สึกของเขา เมื่อเราเข้าใจผู้อื่นได้อย่างลึกซึ้งกว่าเดิม จะทำให้มองเห็นคุณค่าในตัวเขามากขึ้น ช่วยให้ระดับความสัมพันธ์และความไวเนื้อเชื่อใจเพิ่มมากขึ้นและช่วยให้ผู้อื่นพร้อมจะเข้าใจเรา เมื่อเกิดความเข้าใจกันและกันอย่างถ่องแท้ ก็เปรียบเหมือนเปิดประตูสู่ดินแดนความคิดสร้างสรรค์และทางเลือกสายที่สาม ความแตกต่างระหว่างเราไม่

ถือเป็นอุปสรรคกีดกันในการสื่อสาร และการร่วมมือกันสร้างความเจริญก้าวหน้าอีกต่อไป แต่ในทางตรงข้ามความแตกต่างนั้นจะเป็นบันไดก้าวแรกไปสู่การผนึกพลังประสานความต่าง

อุปนิสัยที่ 6 การผนึกพลังประสานความต่าง (Synergize)

การผนึกพลังประสานความต่างเป็นการนำเอาคุณสมบัติเฉพาะของมนุษย์ทั้งสี่ คือ ร่างกาย จิตวิญญาณ สติปัญญา และความรู้สึกที่มีต่อสังคม มารวมกับแรงจูงใจชนะ/ชนะ ทักษะการสื่อสาร การรับฟังอย่างเข้าใจ ผนึกรวมกันพุ่งไปเจาะปัญหาและปลดปล่อยอำนาจสูงสุดที่มีอยู่ มุ่งหน้าไปเพื่อให้เป้าหมายที่อยู่ในใจนั้นบรรลุผล โดยที่แก่นสำคัญของการผนึกพลังประสานความต่าง คือการมองเห็นค่าความแตกต่าง ทั้งความแตกต่างเชิงความคิด เชิงอารมณ์และเชิงจิต การเห็นคุณค่าความแตกต่างจะบวกเพิ่มความรู้ บวกเพิ่มความเข้าใจ ให้มองเห็นโลกได้กว้างมากขึ้น หากเราใช้เพียงประสบการณ์ของตัวเองคนเดียว เราจะทำงานโดยไม่มีข้อมูลเพียงพอ การผนึกพลังประสานความต่างถือเป็นหลักการที่ถูกต้องและมีประสิทธิผลในการพึ่งพาซึ่งกันและกัน การทำงานเป็นทีม และพัฒนาเอกภาพและความคิดสร้างสรรค์ร่วมกับผู้อื่น

อุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ (Sharpen the Saw)

การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอเป็นการกระตุ้นหรือปรับปรุงตนเองตลอดเวลา เพื่อให้จัดการชีวิตได้ดีขึ้นเป็นคนที่พึ่งพาตนเองได้อย่างแท้จริงและพร้อมช่วยเหลือผู้อื่นด้วย โดยการปรับตัวใหม่ และสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์ประกอบหลักของชีวิต ไม่ว่าจะเป็นมิติทางกายภาพที่เกี่ยวข้องถึงการดูแลรักษาร่างกาย กินอาหารที่มีประโยชน์ พักผ่อนให้เพียงพอและออกกำลังกายเป็นประจำ มิติแห่งจิตวิญญาณเป็นการผูกมัดให้ปฏิบัติตามระบบค่านิยม ปฏิบัติตามสัญญา ศึกษาและทำสมาธิ มิติแห่งสติปัญญาเป็นการอ่าน วาดภาพในใจ วางแผน เขียนและมิติเชิงสังคม/อารมณ์เป็นการให้บริการ ร่วมรับรู้ความรู้สึก ผนึกพลังประสานความต่างและความมั่นคงในใจ ซึ่งต้องมีการฝึกฝนมิติทั้งสี่เป็นประจำและต่อเนื่อง

จากหลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งของ Stephen R. Covey ดังที่ได้กล่าวมานั้นนับว่าเป็นหลักการที่มีความเหมาะสมที่จะนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันเพื่อให้มีความสำเร็จในการทำงานหรือการดำเนินชีวิต ซึ่งหลักการนี้เป็นการพัฒนาที่อุปนิสัย ทำให้เกิดความยั่งยืน ไม่ว่าจะเป็นอุปนิสัยการชนะใจตนเอง พัฒนาสู่อุปนิสัยเพื่อชนะใจผู้อื่นและอุปนิสัยปรับปรุงตนเองตลอดเวลา ไม่ใช่แค่สร้างบุคลิกภาพที่ฉาบฉวย แต่เป็นการสร้างให้เกิดเป็นนิสัยติดตัว ซึ่งเป็นการง่ายต่อการนำไปสู่ความสำเร็จในการทำงานหรือการดำเนินชีวิตอย่างยั่งยืน

ประวัติความเป็นมาของคณะกรรมการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

คณะกรรมการสื่อสารมวลชนได้ก่อตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2548 โดยมีการพัฒนามาจาก ภาควิชาการสื่อสารมวลชน สังกัดคณะมนุษยศาสตร์ คณะฯ ได้มีการพัฒนาการการบริหารจัดการให้มีความทันสมัยและมีการออกประกาศของคณะให้สามารถบริการได้คล่องตัว และพัฒนาได้อย่างรวดเร็วตามสถานภาพของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่ปรับเปลี่ยนสถานภาพจากมหาวิทยาลัยที่เป็นส่วนราชการมาเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐตาม พรบ.มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ.2551 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 7 มีนาคม พ.ศ.2551 ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา คณะกรรมการสื่อสารมวลชนสามารถผลิตบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ที่มีคุณภาพ ก่อปรไปด้วยความรู้ความสามารถทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ สามารถประกอบวิชาชีพด้านสื่อสารมวลชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีจริยธรรม และมีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ ต่อสังคม และประเทศชาติประมาณกว่า 3,000 คน ปัจจุบันคณะกรรมการสื่อสารมวลชนเปิดสอน 2 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการสื่อสารมวลชน และหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารศึกษานอกจากการผลิตบัณฑิตแล้ว คณะกรรมการสื่อสารมวลชน ยังทำหน้าที่ให้บริการวิชาการแก่ชุมชนทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และชุมชนภาคเหนือผ่านรายการต่างๆของสถานีวิทยุเสียงสื่อสารมวลชน (FM100) ที่เปิดดำเนินการมาตั้งแต่ วันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2510 โดยมีพื้นที่การกระจายเสียงครอบคลุมจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูนและ ลำปาง (บางส่วน) ปัจจุบันสถานีวิทยุเสียงสื่อสารมวลชนออกอากาศ เวลา 05.30 - 21.00 น. เป็นประจำทุกวันความสุข (คณะกรรมการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2554:ออนไลน์)

ปรัชญา

บัณฑิตการสื่อสารมวลชน พึงฝึกฝนในการฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้รู้จริง คิดเป็นและปฏิบัติงานในวิชาชีพด้านการสื่อสารด้วยมโนธรรม จริยธรรมและจิตสำนึกแห่งความรับผิดชอบต่อสังคม

วิสัยทัศน์

1. เป็นสถาบันชั้นนำระดับชาติที่ได้มาตรฐานสากล ด้านการเรียนการสอน ฝึกอบรมภูมิปัญญาและการวิจัยการสื่อสารในเอเชีย
2. สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน
3. การมีความสุขในการทำงานของบุคลากรในองค์กร

พันธกิจ

1. มุ่งเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ ด้วยการจัดการศึกษาด้านการสื่อสารมวลชนในทุก ระดับตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย และยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ
2. แก้ไขปัญหาและพัฒนาประเทศ ด้วยการมุ่งผลิตงานวิจัย ทั้งระดับพื้นฐาน และประยุกต์ ในสาขาวิชาการสื่อสารและสาขา วิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องแบบบูรณาการ
3. บริการวิชาการแก่ชุมชนท้องถิ่นภาคเหนือประเทศและอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง เป็นที่พึ่งในการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางปัญญาด้านการสื่อสาร
4. ส่งเสริมและใช้สื่อเพื่อทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และเอกลักษณ์ของท้องถิ่นตาม แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
5. พัฒนาการบริหารและการจัดการคณะฯให้ทันสมัย สอดรับกับการเปลี่ยนแปลง ตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและจัดการทรัพยากรไปสู่การพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน
6. สร้างบรรยากาศการทำงานที่ดีตามระบบธรรมาภิบาล และค่านิยมที่เอื้อให้เกิด องค์การแห่งการเรียนรู้คู่คุณธรรม

นโยบาย

1. ผลิตบัณฑิตตามหลักแห่งเสรีภาพทางวิชาการ เพื่อสร้างบัณฑิตที่เป็นผู้รู้จริง คิดเป็น และปฏิบัติงานในวิชาชีพ ด้วยมโนธรรม และจิตสำนึกต่อความรับผิดชอบต่อสังคม
2. ผลิตงานวิจัย ทั้งระดับพื้นฐานและประยุกต์ ในสาขาวิชาการสื่อสารและสาขาวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องแบบบูรณาการ เพื่อนำไปแก้ไขปัญหาและพัฒนาประเทศ
3. ให้บริการวิชาการแก่ชุมชนท้องถิ่นภาคเหนือประเทศ และอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง เป็นที่พึ่งในการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางปัญญาด้านการสื่อสาร โดยใช้หลักการเรียนรู้ร่วมกัน
4. เป็นผู้นำและส่งเสริมการใช้สื่อเพื่อทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภาคเหนือ ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และพึ่งพา ตนเอง
5. เน้นพัฒนาการบริหารและการจัดการคณะฯให้ทันสมัย สอดรับกับการเปลี่ยนแปลงตาม ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และมุ่งจัดการทรัพยากรไปสู่การพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน โปร่งใส และตรวจสอบได้
6. สร้างบรรยากาศการทำงานที่ดีตามระบบธรรมาภิบาล และค่านิยมที่เอื้อให้เกิด

องค์กรแห่งการเรียนรู้คู่คุณธรรม

7. ส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสื่อวิชาชีพและนักศึกษาเก่าอย่างต่อเนื่อง

คณะกรรมการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้จัดกิจกรรมและโครงการต่างๆอันเป็นการสนับสนุนให้นักศึกษาเกิดการพัฒนาด้านความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรมเพื่อให้สอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ และพันธกิจและนโยบายที่ได้กำหนดเอาไว้ โดยมีกิจกรรมและโครงการต่างๆที่สำคัญ จำแนกเป็นประเภท คือ

ด้านวิชาการ

เพื่อพัฒนาศักยภาพทางด้านวิชาการให้แก่ นักศึกษามีความรู้ความสามารถตามหลักวิชาชีพ จึงมีการจัดโครงการที่ส่งเสริมด้านวิชาการที่สำคัญเช่น โครงการมอบทุนการศึกษา เพื่อสร้างแรงจูงใจ การตั้งใจศึกษาเล่าเรียน โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณาคือเรียนดี ความประพฤติเรียบร้อย ขาดแคลนทุนทรัพย์ ซึ่งมอบให้เป็นประจำทุกปี โดยมีชื่อทุนคือ ทุนการศึกษาสื่อสารมวลชน ทุนการศึกษาเสริมปีกพิราบขาว ทุนการศึกษาช่วยงานคณะกรรมการสื่อสารมวลชน โครงการเวิร์คช็อปถ่ายภาพเป็นโครงการที่จัดสำหรับนักศึกษาที่ชื่นชอบการถ่ายภาพได้มีโอกาสออกไปพัฒนาฝีมือโดยการเรียนรู้การถ่ายภาพจากนักศึกษารุ่นพี่ที่มีประสบการณ์ถ่ายทอดให้กับรุ่นน้องเพื่อพัฒนาฝีมือในสถานที่จริงและเป็นการสร้างความสามัคคีและความสัมพันธ์อันดีระหว่างรุ่นพี่และรุ่นน้อง

ด้านกีฬา

เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างอาจารย์ บุคลากรและนักศึกษา ในการแข่งขันกีฬา เพื่อเสริมสร้างลักษณะนิสัยในการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และสร้างความสามัคคีกันในกลุ่มคณะ จึงได้มีการส่งเสริมและจัดกิจกรรมด้านกีฬารุ่นพี่ขึ้นเช่น ห้องเชียร์สปอร์ตเดย์ กิจกรรมวันสปอร์ตเดย์ กีฬารุ่นน้องใหม่ จัดสำหรับนักศึกษารุ่นน้องใหม่ปี ที่เพิ่งก้าวเข้ามาในรั้วมหาวิทยาลัยเพื่อสร้างความสนิทสนมกลมเกลียวระหว่างนักศึกษา การแข่งขันกีฬาภายในคณะกรรมการสื่อสารมวลชน เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างอาจารย์ บุคลากร นักศึกษาภายในคณะ การแข่งขันกีฬาระหว่างคณะเพื่อสร้างความสัมพันธ์ของนักศึกษาร่วมกับคณะอื่นๆในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ด้านกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม

เพื่อให้ นักศึกษาตระหนักถึงการบำเพ็ญประโยชน์ และมีจิตสาธารณะในการพัฒนาชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม จึงได้มีการจัดกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม เช่น โครงการจิตอาสาพัฒนาผอช เป็นโครงการที่ร่วมกันพัฒนาสถานศึกษาที่ตนเองศึกษาอยู่โดยการปรับปรุงสถานที่จอดรถสำหรับนักศึกษาให้มีสถานที่จอดรถที่เรียบร้อย เป็นระเบียบ โครงการค่ายสื่อสารมวลชนเพื่อสังคม

โครงการค่ายอาสาพัฒนาและบำเพ็ญประโยชน์โดยเป็นการออกค่ายเพื่อไปช่วยเหลือพัฒนาชนบทที่
ห่างไกล เพื่อให้ นักศึกษามีการบำเพ็ญประโยชน์ มีจิตสาธารณะในการพัฒนาชุมชน

ด้านกิจกรรมสร้างคุณธรรมจริยธรรม

โครงการลูกช้างปลอดเหล้าเข้าศาสนสถาน เป็น โครงการรณรงค์ให้นักศึกษาเป็นผู้ที่งด
เว้นจากการดื่มเหล้าขณะที่เข้าวัดหรือศาสนสถานเพื่อเป็นการแสดงความเคารพสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ และ
ส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้ที่งด เว้นจากการดื่มเหล้าซึ่งเป็นการผิดศีลในทางพุทธศาสนาและส่งเสริม
ให้รู้จักการเข้าวัดทำบุญเพื่อเสริมสร้างบุญบารมีให้กับตนเอง

ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

เพื่อเป็นการสืบทอดวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามให้คงอยู่สืบไป คณะการสื่อสารมวลชนมี
โครงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เช่น ตักบาตรเทโวโรหณะ ทอดกฐิน ที่วัดฝายหิน งานประเพณียี่
เป็ง จัดขึ้นในช่วงลอยกระทง รดน้ำคำหัวผู้บริหาร ม.ช. รดน้ำคำหัวอาจารย์อาวุโส จัดในช่วง
สงกรานต์หรือปีใหม่เมืองของล้านนา ถวายเทียนพรรษา จัดในช่วงเข้าพรรษาเป็นประจำทุกปี

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พีระรักษ์ พิษณุกุล (2554) ได้ศึกษาการวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะรัฐศาสตร์และ
รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง
โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 –ชั้นปีที่ 4 คณะรัฐศาสตร์
และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ รวมจำนวนทั้งสิ้น 274 คน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่ม
ตัวอย่างมีระดับค่าเฉลี่ยอุปนิสัย อุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่าย
เริ่มต้นมาก่อน อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่น ก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา
อุปนิสัยในกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และภาพรวม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง อยู่
ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนอุปนิสัยในกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว อุปนิสัยแสดงความสมดุลใน
การดำเนินชีวิต อุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความต่าง อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์
อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ และอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ อยู่ในระดับ
ค่อนข้างมาก ตามลำดับ

คุณลักษณะทั่วไปที่มีผลต่ออุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์อย่างมีนัยสำคัญเชิงสถิติ
ได้แก่ ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ และประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ
หลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง

คุณลักษณะทั่วไปที่มีผลต่ออุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิตอย่างมีนัยสำคัญเชิงสถิติ ได้แก่ เกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาต่ำสุด ประสบการณ์ในการเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักศึกษา ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ และระดับความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะ หรือมหาวิทยาลัยจัดให้

คุณลักษณะทั่วไปที่มีผลกระทบต่อระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัวอย่างมีนัยสำคัญเชิงสถิติ ได้แก่ ผลการศึกษา ประสบการณ์ในการเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักศึกษา ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ และระดับความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะ หรือมหาวิทยาลัยจัดให้

คุณลักษณะทั่วไปที่มีผลกระทบต่อระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคมอย่างมีนัยสำคัญเชิงสถิติ ได้แก่ ลำดับการเป็นบุตรในครอบครัว ประสบการณ์ในการเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักศึกษา ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ ระดับความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะ หรือมหาวิทยาลัยจัดให้ และประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง

คุณลักษณะทั่วไปที่มีผลต่อค่าเฉลี่ยระดับภาพรวม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งอย่างมีนัยสำคัญ อย่างมีนัยสำคัญเชิงสถิติ ได้แก่ ผลการเรียน ลำดับการเป็นบุตรในครอบครัว ประสบการณ์ในการเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักศึกษา ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ ระดับความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะ หรือมหาวิทยาลัยจัดให้ และประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง

วิธีสุ่ม ค่าเฉลี่ย (2554) ได้ศึกษาการวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ โดยใช้หลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง และเพื่อเปรียบเทียบและหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กับคุณลักษณะทั่วไปของนักศึกษา โดยการสุ่มตัวอย่างจากแบบสอบถามจำนวน 262 คนจากนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 - ชั้นปีที่ 4 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ แล้วทำการวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ มีระดับอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ และอุปนิสัยที่ 7 การ

ลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ มีอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ อุปนิสัยที่ 6 การผนึกพลังประสานความต่าง อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ และอุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่นก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ตามลำดับ ในส่วนกลุ่มอุปนิสัยพบว่า นักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ภาพรวม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง และกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ มีอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนบุคคล และอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ตามลำดับ

คุณลักษณะทั่วไปที่มีอิทธิพลต่ออุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ เพศ ลำดับในครอบครัว บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนมาก อาชีพของบิดา ประวัติการทำงานพิเศษหรือมีรายได้เสริม ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ ความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้ และประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

คุณลักษณะทั่วไปที่มีอิทธิพลต่ออุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิตอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ เพศ บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนมาก อาชีพของบิดา ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ และประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

คุณลักษณะทั่วไปที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนบุคคลอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ เพศ ภาควิชา ลำดับในครอบครัว บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนมาก อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา ประวัติการทำงานพิเศษหรือมีรายได้เสริม ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ ความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้ และประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

คุณลักษณะทั่วไปที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคมอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ เพศ ภาควิชา อาชีพของมารดา ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ ความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้ และประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

คุณลักษณะทั่วไปที่มีอิทธิพลต่อภาพรวม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ เพศ ภาควิชา ลำดับในครอบครัว ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ และประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

ทุกอุปนิสัยและกลุ่มอุปนิสัยมีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์อย่างเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุดและเกรดเฉลี่ยสะสม

อรรถวิทย์ ตันติวานิชย์พงศ์ (2554) ได้ศึกษาการวัดอุปนิสัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพโดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ ประกอบด้วย ค่าความถี่ ร้อยละค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม การวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปร และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างพื้นฐานทางอารมณ์ ความสมดุลของการดำเนินชีวิตและอุปนิสัย 7 ประการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา อุปนิสัยที่ 7 การกลับเนื้อให้คนอื่นอยู่เสมอ อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยแสดงความสมดุลของการดำเนินชีวิต อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นมาก่อน อุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความต่าง อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ และอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นกลุ่มอุปนิสัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคมภาพรวม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพ และกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ตามลำดับ

คุณลักษณะทั่วไปที่มีผลต่อค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ เพศ ช่วงผลการเรียนเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุด ช่วงผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ลำดับในครอบครัว บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนใหญ่ อาชีพของบิดา จำนวนเพื่อนสนิท ประสบการณ์ในการสมัครเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ และความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะ หรือทางมหาวิทยาลัยจัดให้

คุณลักษณะทั่วไปที่มีผลต่อค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยแสดงความสมดุลของการดำเนินชีวิตอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ เพศ ช่วงผลการเรียนเฉลี่ย ภาคการศึกษาล่าสุด ช่วงผลการเรียนเฉลี่ยสะสม อาชีพของบิดา จำนวนเพื่อนสนิท ประสบการณ์ในการสมัครเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ และความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะ หรือทางมหาวิทยาลัยจัดให้

คุณลักษณะทั่วไปที่มีผลต่อค่าเฉลี่ยระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัวอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ เพศ ลำดับในครอบครัว ประสบการณ์ในการสมัครเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ และความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะ หรือทางมหาวิทยาลัยจัดให้

คุณลักษณะทั่วไปที่มีผลต่อค่าเฉลี่ยระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคมอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ เพศ ช่วงผลการเรียนเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุด ลำดับในครอบครัว จำนวนเพื่อนสนิท

ประวัติการทำงานพิเศษ/มีรายได้เสริม ประสบการณ์ในการสมัครเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ และความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะ หรือทางมหาวิทยาลัยจัดให้

คุณลักษณะทั่วไปที่มีผลต่อค่าเฉลี่ยระดับภาพรวม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ เพศ ลำดับในครอบครัว จำนวนเพื่อนสนิท ประสบการณ์ในการสมัครเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ และความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะ หรือทางมหาวิทยาลัยจัดให้

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอุปนิสัยและกลุ่มอุปนิสัย เมื่อพิจารณาเป็นรายอุปนิสัยพบว่า อุปนิสัยส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกันในระดับสูงมาก และเมื่อพิจารณาเป็นกลุ่มอุปนิสัยพบว่า กลุ่มอุปนิสัยส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกันในระดับสูงมากทุกอุปนิสัย และมีความสัมพันธ์อย่างเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับเกรดเฉลี่ยสะสมในระดับต่ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved